

La *Chalcophora mariana* Lap. (Col. Buprestidae) al Marroc

per

FRANCESC ESPAÑOL

El gènere *Chalcophora* és representat a Europa per molt poques espècies (4); d'entre elles, la *C. mariana* Lap. és la més coneguda, per trobar-se uniformement distribuïda per tot aquest continent, de les fredes regions septentrionals fins a les costes d'Espanya, Itàlia i Grècia, i constitueix, per la seva grandària i bell colorit, la primera figura entre les col·leccions d'aficionats.

Fins avui cap dels entomòlegs que han explorat el vast territori del Marroc no l'ha poguda recollir en aquell país; ho demostra ben bé el fet que ni M. S. A., DE MARSEUL, en la seva *Monographie des Buprestides (L'Abeille t. II, pàg. 92-1865)*, ni Manuel MARTÍNEZ DE LA ESCALERA, en *Los coleópteros de Marruecos* (Trab. del Mus. Nac. de Cienc. Nat. serie Zoológ. n.º 11-1914), ni Jan OBENBERGER, en el seu *Einige Beiträge Zur Kenntnis der paläarktischen Buprestiden* (Ent. Mitteil. II-1913), ni, finalment, THÉRY, en el seu estudi sobre els *Buprestides récoltés par M. Hakan Linberg au Maroc durant l'année 1926 (Commentationes Biologicae, t. III-1932 de la Societas Scientiarum Fennica-Helsingfors)*, no la citen com a existent en aquell territori.

L'única localitat del Nord d'Àfrica on, segons LUCAS, MARSEUL i OBENBERGER, habita la *C. mariana* Lap. és Algèria, representada per la varietat *florentina* Kiesw. Semblava, doncs, que l'àrea de dispersió del dit insecte en el continent africà no passava de les fronteres algerianes.

Va ésser l'any 1929, llavors de la meua estada al Marroc occidental, i ha estat ara, durant l'última expedició que han realitzat alguns membres del Museu de Ciències Naturals, d'aquesta ciutat, per aquelles terres, que s'ha pogut establir l'existència al Marroc, i especialment a la zona del nostre protectorat de la *C. mariana* Lap., no pas la forma típus, sinó les dues varietats que a continuació esmento:

C. mariana Lap. var. *Fiorii* Obenb. (Coleòpter. Catalog. W. Junk. Pars. 84, pàg. 140). Un exemplar que vaig recollir a Rincon de Medik el dia 29 de juny del 1929. És interessant aquesta troballa, perquè fins avui només era citada a Itàlia, i el fet d'haver estat capturada al Marroc occidental fa creure en la possibilitat de la seva existència a la Península Ibèrica, o, si més no, a les Illes Balears, localitats que podrien constituir una solució de continuïtat en la seva distribució geogràfica vers el sud-oest.

C. mariana Lap. var. *maura* nov. — Un exemplar recollit a Zoco-Arbaa de Beni Hassan pels expedicionaris del Museu de Ciències Naturals d'aquesta ciutat el dia 17 de juny del 1932. Té 28 mm. de llargada per 10 mm. d'amplada, veïna de la varietat *florentina* Kiesw. i especialment de la *Fiorii* Obenb., però es diferencia a cop d'ull d'aquestes pel colorit negre bastant brillant i uniforme que presenta tot el seu cos, sense reflexos daurats, verds ni violats; únicament el groller puntejat de la part inferior dels anells toràcics i abdominals, quan es mira amb atenció, apareix amb un color d'aram fosc que ressalta un xic sobre el fons negre. Presenta una fina pubescència d'un blanc brut, bastant espaiada en el cap, pronot i èlitres, la qual accentua un xic en llurs relleus i esdevé bastant densa a la part inferior del cos.

Calen ulteriors captures d'aquesta interessant varietat per a poder-ne establir la distribució geogràfica, que segurament es deu estendre fins a la cadena de l'Atlas.